

FRANK ADAM

schrijft absurde fabels, romans, toneel, radioluisterspelen, operateksten, poëzie en liederen. Hij maakt en speelt zelf theater, en gaat daarbij graag in dialoog met muziek. Zijn werk is filosofisch getint, ernstig-absurd, geestig-ontroerend. Met *Confidenties aan een ezelsoor* blies hij het genre van de fabel voor volwassenen nieuw leven in: als serie in de krant en als literaire cyclus (met prenten van Klaas Verplancke); in het theater en op de radio. Met zijn literaire ezel was hij writer in residence in Frankrijk, Letland en Nederland. Als performer deelt hij het podium met muzikanten uit de meest uiteenlopende muziekgenres. Zijn werk werd veelvuldig onderscheiden, o.a. door European Theatre Today The Plays 2012, een selectie van de beste stukken uit eenenveertig Europese landen. Werk van Frank Adam werd vertaald in het Duits, Noors, Frans, Lets en Italiaans.

DE DROOM VAN AZIZ

Frank Adam

DE DROOM VAN AZIZ

EEN VERTELLING

© 2012 – Frank Adam | www.frankadam.be
en Uitgeverij Vrijdag | www.uitgeverijvrijdag.be
Jodenstraat 16, 2000 Antwerpen

Foto voorplat en omslagontwerp: Jean-Baptiste Lison
Vormgeving binnenwerk: theSWitch, Antwerpen

NUR 402
ISBN 9789460011740
D/2012/11.676/170

Dit boek kwam tot stand met de steun van kleinVerhaal vzw,
Stedenbeleid Brugge en Re-Vive

Niets van deze uitgave mag door middel van elektronische
of andere middelen, met inbegrip van automatische
informatiesystemen, worden gereproduceerd en/of openbaar
gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming
van de uitgever.

Als je het goed met me voorhebt,' zei Israël, '(...) geef mij blijk van je liefde en trouw: (...) Als ik straks gestorven ben, breng me dan weg uit Egypte en begraaf me in het land van mijn voorouders.'

Genesis 47:29-30

De profeet (...) heeft (...) bevolen dat de doden begraven worden op hun ligplaats.

Stichting Islamitisch Begrafeniswezen

INHOUD

'Waarom, Aziz?'	11
1. Mijn vrouw – het vraagteken – de sinaasappel	12
2. Mijn dochter – 'Vanuit het bos van mijn haar'	13
3. Jean-Pierre – 'Ik bel je nog'	14
4. Kantwerk – 'Ik vind je eigenlijk'	15
5. 'Aziz, vraagteken?'	16
6. Ontloken lust – Haar genezen vrouwelijke zelf	17
7. Mijn lichaam – De film in haar hoofd	18
8. De wijkagent – De stille vijvers van zijn vrouw	19
9. De begrafenisondernemer – 'Handelaren in hoop'	21
10. Mijn dochter – 'Die historie met de bazaar'	22
11. Mijn vrouw – 'De droom van Aziz'	23
12. Ik, Aziz – Hier, op de vloer	25
13. De begrafenisondernemer – 'Geen verzekering, geen Aziz'	26
14. Jean-Pierre – 'Het is niet wat je denkt'	30
15. Mijn zoon – 'Te druk'	32
16. De wijkagent – 'Mijn beste kameraad'	33
17. Jean-Pierre – 'Van waar hij staat'	34
18. De begrafenisondernemer – 'Alles op zijn tijd'	36
19. Fruitvliegjes – 'De moeilijkste periode van het jaar'	39

20. De agent – ‘Een theoretische denkoefening’	40
21. De Begrafenisondernemer – ‘Casablanca – enkele reis’	42
22. Allerbeste bedoelingen	45
23. Jean-Pierre – ‘Nieuwe klandizie’	47
24. De agent – ‘De gelijk-graaiers’	48
25. Mijn vrouw – ‘Een mond om te schreeuwen’	51
26. Jean-Pierre – ‘Wanneer is een beste kameraad...’	52
27. Mijn dochter – Terug naar Marokko	53
28. De snee in mijn slaap – ‘De uitvaart-repatriëringsverzekering van meneer Aziz’	55
29. Volk in mijn bazaar – ‘Marie-Jeanne, je weet...’	57
‘Aziz, waarom?’	58
‘De droom van Aziz’ - het ontstaan	59

‘WAAROM, AZIZ?’

Doodzijn is niet een probleem als alles dan voorbij is maar wel, zoals in mijn geval, als alles dan pas begint.

Als je al die tijd onopvallend in de schemer hebt geleefd, en na het hinderlijke wringen, duwen en trekken met je stervende lichaam, op het ogenblik dat je verheugd uitziet naar de vervulling van een lang gekoesterde droom – als je dan, in de schaduw van je voorbije leven wordt verblind door het volle licht, de bureaulamp van de dood, en in de ruis van de allerlaatste stilte, waar alle allerlaatste vragen, twijfels en mysteries voorgoed uit je sputterende geest worden gewist – als dan een schare stemmen je alsnog vraagt – niet al te vriendelijk, niet erg geduldig en allemaal door elkaar: ‘Waarom, Aziz? Aziz, waarom heb je dat gedaan?’...

Ja, dan is doodzijn een probleem.

I. MIJN VROUW – HET VRAAGTEKEN –
DE SINAASAPPEL

Ik, Aziz, ik viel dood op een zaterdag, drie kwartier voor het openingsuur van mijn bazaar.

Mijn vrouw bevond zich op dat moment op de markt. Haar arm gestrekt, een sinaasappel in haar hand.

Jean-Pierre tegenover haar streelt die sinaasappel – laat ons zeggen ‘beroepshalve’ – en spreekt mijn naam uit, met een vraagteken erachter:

‘En? Aziz?..’

Op haar leeftijd ontwaart mijn vrouw een vraagteken telkens als ze in de spiegel kijkt. Elke dag wordt ze wakker in haar lichaam als iemand die te laat arriveert op haar werk en vreest voor ontslag.

Dus kijkt mijn vrouw naar dat vraagteken, die sinaasappel en Jean-Pierre.

Dus vraagt ze Jean-Pierre met haar ogen: ‘Hoe zou het zijn als ik met jou was geweest, en niet met Aziz?’

En denkt ze er, als met de gedachten van iemand anders, onmiddellijk bij:

Met iemand van hier...

Niet met iemand van dáár...

Het is warm voor het uur van de ochtend. Zonnig voor de tijd van het jaar.

De hemel en de radio beloven een stralende dag.

2. MIJN DOCHTER –

‘VANUIT HET BOS VAN MIJN HAAR’

‘Waarom moet mijn vader altijd...’ klaagt mijn dochter in haar i-phone, op het ogenblik dat er een stroompje bloed vanuit het bos van mijn haar sijpend zijn weg zoekt langs mijn slaap, en naast mijn nek de koude vloer van mijn bazaar bereikt.

‘Waarom wil mijn vader nooit...’

Meer spreekt ze niet uit.

De woorden die ze daarnet nog als granaten klaar hield in haar hoofd worden door de stilte van de voicemail stuk voor stuk ontijdend.

Er komt alleen nog:

‘Ma...’

‘Ma...?’

‘Waarom antwoord je niet?...’

3. JEAN-PIERRE – ‘IK BEL JE NOG’

‘Ik heb je ge-smst,’ fluistert Jean-Pierre tegen mijn vrouw.

Zijn vlijmscherp mes snijdt de sinaasappel en verwondt tegelijk zijn duim.

Er bungelt een druppel bloed onderaan de schil van het partje dat hij mijn vrouw aanreikt. Door zijn haast en haar verwarring slaat geen van de twee daar acht op.

‘Ge-smst,’ fluistert Jean-Pierre opnieuw, ‘vanmorgen vroeg.’

‘Was ik niet met Aziz maar met jou, Jean-Pierre,’ denkt mijn vrouw, ‘was ik dan ook zo moe als ik met jou wakker werd?’

Ze neemt het partje sinaasappel in ontvangst en antwoordt, verwijtend en verontschuldigend tegelijk:

‘Mijn mobieltje stond af.’

Maar in dezelfde adem voegt ze eraan toe: ‘Ik bel je nog...’

4. KANTWERK – ‘IK VIND JE EIGENLIJK’

Halverwege de weg van de markt naar mijn bazaar, tegen de hoogste, fraaiste gevels en torens van de stilaan ontwakende stad, probeert een ragfijn kantwerk van zendmasten vergeefs verbinding te maken tussen het mobieltje in de handtas van mijn vrouw en het mobieltje in de studentenkamer van mijn zoon die, honderd kilometer verderop, zojuist vergeefs heeft geprobeerd verbinding te maken met het mobieltje op de vloer van mijn bazaar, naast mijn roerloze lichaam.

Het mobieltje van mijn vrouw – zoveel is duidelijk – ...staat af.

Het onverwachte, flatterende sms-je van Jean-Pierre vanmorgen vroeg – ‘IK VIND JE EIGENLIJK WEET JE ENZOVERDER ENZOVOORT’ – heeft haar hart wel gestreeld maar haar hoofd dusdanig verward dat haar duim haar toestel uitgeschakeld heeft met de snelheid van een reflex en de daadkracht van een bevel.

5. AZIZ, VRAAGTEKEN?

Onder het stappen proeft mijn vrouw nu gulzig van het partje sinaasappel.

Het sap druipt wellustig langs haar kin. Nog nooit, zo meent ze eerst, werden haar smaakpapillen zo intens geprikkeld.

Maar tussen het zachte vlees, de draderige vezels, de saprijke vliezen, herkent haar mond, die sinds kort weer volop mag genieten van de menselijke smaak, ineens een bekende smaak. De sinaasappel van Jean-Pierre smaakt naar... Aziz?